

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

**PAMUKTA (*Gossypium hirsutum* L.) YAPRAKTAN GÜBRELEMENİN,
ZARARLILAR ve DOĞAL DÜŞMANLARIN POPÜLASYON DEĞİŞİMLERİ
ile VERİM ve LİF KALİTE ÖZELLİKLERİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**

Fatma IŞIK

Adnan Menderes Üniversitesi
Fen Bilimleri Üniversitesi
Bitki Koruma Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. İbrahim GENÇSOYLU

Çalışma, 2007–2008 yıllarında pamukta yapraktan uygulanan bazı gübrelerin zararlılar, doğal düşmanlar, verim ve lif kalitesi üzerine olan etkilerini incelemek amacıyla Aydın’da yapılmıştır. Çalışmada, yaygın olarak kullanılan 5 yaprak gübresi, tavsiye edilen dozlarda ve dönemlerde uygulanmıştır. Çalışma sonunda, *Empoasca* spp. ve *Bemisia tabaci* Genn.’nin yoğunluğu Nutrigold Plus ve Tariş ZF, *Frankliniella* spp.’nin Nutrigold Zinc, Vitacal, Codex Zinc ve Nutrigold Plus, *Liriomyza trifolii* Burgess ise Nutrigold Zinc, Tariş ZF ve Nutrigold Plus’nın uygulandığı alanlarda daha yoğun ve önemli bulunmuştur. *Tetranychus* spp. ise uygulamalardan etkilenmemiştir. Doğal düşmanlardan Araneae yoğunluğu Nutrigold Zinc ve Tariş ZF’de, Coleopter bireyleri Vitacal, Hemipter bireyleri Nutrigold Plus, Neuropter bireyleri ise Nutrigold Plus’nın uygulandığı alanlarda daha yoğun ve önemli bulunmuştur. Verim ve verim komponentleri, uygulama alanlarında kontrole göre yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak önemli bulunmamıştır. Ayrıca, lif kalitesi uygulamalardan etkilenmemiştir. Sonuçta kullanılan yaprak gübreleri, önemli verim artışı sağlamamakta, zararlı ve doğal düşman yoğunluğunu olumlu ve olumsuz yönde etkilemediği görülmüştür. Uygulamalar arasındaki farklılığın zararlı-doğal düşman arasındaki ilişkiden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Pamuk verimi ve kalitesi, yaprak gübresi, zararlılar, doğal düşmanlar